

Risale-i Nur ve Tıp Kongresi Deklarasyonları

Risale-i Nur and Medical Congress desk
result declaration

23 - 24 Kasım 2019
Konya

Bu deklarasyonlar, Risale-i Nur Enstitüsü tarafından tertip edilen “Risale-i Nur ve Tıp” başlıklı kongrede gerçekleştirilen oturumlar sırasında açıklanan ve genel kabul gören kanaatleri bildirmekte olup toplantı yöneticisi ve sekreteri tarafından toplantı sırasında alınan notlar üzerinde çalışılarak hazırlanmıştır.

1. MASA

Risale-i Nur ve Ruh Sağlığı

Katılımcılar:

- Prof. Dr. Nurettin Abut (Oturum Bşk)
- Sabahattin Yaşar (Sekreter)
- Dr. Şemsettin Kurtulmuşlar
- Dr. Muhtar Özsoy
- Dr. Şadi Sevinç
- Dr. Enes Uyar
- Dr. İsmail Ünal
- Dr. Mustafa Aydın
- Dr. Hamza Ulu
- Halit Erdoğan
- Osman Nuri Özdemir

1. Risale-i Nur'a göre günahlar, ebedi hayatta daimî hastalıklardır. Allah'ı tanımamak, ahireti bilmemek, günahlara dalmak maddî hastalıklardan daha dehşetli manevî hastalıklardır. Bu manevî hastalıkların tedavisi kalp, ruh ve aklın tahkiki imanla nurlanmasıyla mümkündür.
2. İnsanın beden sağlığı kadar ruh sağlığı da önemlidir. Ruhun sıhhatli olmanın yolu, sünnet-i seniyye düsturlarına riayet etmektir. Böylece hadd-i vasatı ihtiyar eden bir insan ruhen, aklen, beden ve sosyal yönden tam bir sağlık halindedir.
3. Tıpta, ruh ve beden sağlığını koruyucu ve tedavi edici olarak istifade edilen müzik konusunda Risale-i Nurlar, Kur'anî ölçülerle sınırları ortaya koymuş, akıl ve gönüllere ferahlık vermiştir.
4. Günümüzde psikoloji alanında önemli bir yere sahip olan telkin, sosyal medya ve gelişen iletişim vasıtalarıyla hızla yaygınlaşmaktadır. Risale-i Nur ise kişiye, 'Sen istersen her şey olur' gibi ben-merkezci ifadeler yerine, onu yaratıcıdan koparmadan pozitif telkin vermektedir. Risale-i Nur bu telkinleri uygularken insanın bilinçaltına hitap eden hikayeleme tekniği ile durumun kalıcı olmasını sağlamaktadır.
5. İnsanın ayrılıklardan, musibetlerden, hastalıklardan ve diğer olumsuz hadiselerden dolayı sıkıntı çekmemesi, neticesiz bir elem, keder, endişe ve karamsarlık girdabına düşmemesi ancak imanî bir bakış açısıyla mümkündür. Bu zamanda kişinin imanî bir şuur ve sağlıklı bir nazar kazanmasının en müessir bir vesilesi Risale-i Nur'dur.
6. Risale-i Nurlar ruhsal hastalıkları fenni olarak teşhis ve tedavi etmekten ziyade; kalp, ruh, akıl ve vicdan gibi latifelerin tariflerini yaparak, onların yaratılış gereği nasıl doğru kullanılacağını anlatır.
7. Asrımızın manevî problemlerine psikolojik reçeteler sunan Bediüzzaman Said Nursî, Risale-i Nurlarda "kimsin, necisin nereden geliyorsun, nereye gidiyorsun, bu dünyada vazifen nedir?" gibi soruların cevabını vermekte, insana kendisi ve diğer varlıkların gerçek mahiyetlerini anlatmakta ve insanın aklına gelen şüpheleri, kaygıları, korkuları, olumsuz düşünceleri söndürerek ruh sağlığı açısından kişinin kendini koruma yollarını göstermektedir.
8. Modern tıp ile geleneksel ve tamamlayıcı tıp birbirine alternatif olmayıp yeni bir bakışla sentezlenmelidir. Seslerin ve manaların madde üzerindeki etkilerinin incelenmesi gelişerek devam etmektedir. Kur'an harfleri ile maneviyat maddiyata tesir eder. Dualar, bu yönüyle manevî tedavide kullanılabilir. Bu bağlamda Risale-i Nur'da da huruf-u mukattaanın okunma ve yazılmasının ruh ve beden sağlığına etkileri olacağı ifade edilmektedir.

İnsanın beden sağlığı kadar ruh sağlığı da önemlidir. Ruhun sıhhatli olmanın yolu, sünnet-i seniyye düsturlarına riayet etmektir.

*Ruh sağlığı
açısından
şükretmek,
şikayeti ortadan
kaldırarak faydalı
bir etkiyi meydana
getirir.*

9. Bediüzzaman'a göre, zaman cemaat zamanı olduğundan bir şahs-ı manevinin içinde olmak insanı çağımızın ruhsal problemleri olan yalnızlık girdabından, bencillikten, asosyallikten ve amasızlıktan muhafaza eder.
10. Risale-i Nur'da nazara verilen hayatın hakikatini sorgulama, Esmâ-i İlahiye'nin tecellilerini görme, insana verilen duyuların tanınması, bireyleri hayata bağlayarak hayatın anlamsızlığını ortadan kaldıracaktır. Varlıkla kurulan bu yakın ilişkiler rıza-i ilahi dairesinde hayattan lezzet almayı da netice verecektir.
11. Ruh sağlığı açısından şükretmek, şikayeti ortadan kaldırarak faydalı bir etkiyi meydana getirir. Risale-i Nur'da hastalıkla geçen her andan şikayet etmemek ve sabretmek şartıyla hastalıkların kazançlı bir ibadet hükmüne geçebileceği bildirilmektedir.
12. Son zamanlarda tüm dünyada psikiyatri alanında din ve maneviyat konularına ilgi giderek artmaktadır. Bu bağlamda Risale-i Nur'un hasta ve hastalıklara yaklaşım önerileri, psikoterapide elmas kıymetinde bir terapi seçeneğidir.

2. MASA

Risale-i Nur ve Beden Sağlığı

Katılımcılar:

- Prof. Dr. Hakkı Polat (Oturum Bşk)
- Doç. Dr. M. Tuğrul Yılmaz (Sekreter)
- Prof. Dr Müslüm Yurtçu
- Dr. Faruk Aksu
- Dr. Hasan Doğan
- Ali İhsan Azılı
- Feyzullah Ergün
- Mehmet Pekel
- Ferdi Alagöz
- Hayati Binler
- Muhammet Emin Yurtçu
- Abdulkadir Deyapoğlu

*Tıp bir fendir
ve bir san'attır.
Onun da ni-
hayeti ve ha-
kikati Hakîm-i
Mutlak'ın Şâfi
ismine dayanır.*

1. Tıp bir fendir ve bir san'attır. Onun da nihayeti ve hakikati Hakîm-i Mutlak'ın Şâfi ismine dayanır. Onun eczahane-i kübrası olan rû-yi ze-minde Rahîmâne cilvelerini, edviyelerde görmekle, tıp, kemâlâtını bulur. Bununla en müzmin dertlere dahi derman bulunabilir.
2. Sağlıklı bir hayat, dengeli ve düzenli bir beslenme ihtiva eden Sünnet-i seniyye prensiplerine riayet etmekle mümkündür. Hadis-i Şerif'in ifadesiyle "Sizin Allah'a en sevimli olanınız az yiyen, az içen ve bedence hafif olanınızdır."
3. Modern Tıp ve Geleneksel Tıp birbirinin alternatifi değildir. Şifa nerede ise aranıp bulunmalıdır. Helal ve tayyip beslenme esastır. Az yemek ve oruç beden ve ruh sağlığının kaynağıdır ve fitrata en uygun olanıdır. Haramın mukaddemesi haramdır. Helali aramak cihad-ı manevîdir.
4. İnsanın dünyaya açılan kapısı göz, kulak gibi duyu organlarıdır. İşitmek, görmek, koklamak aynı zamanda bir gıdadır. Azalarla işlenen günahlar ruh ve beden sağlığımızı bozmaktadır.
5. Mide ve bağırsaklar, vücudun idaresi noktasında bir efendi ve bir hâkimdir. Haz için tüketilen besinler faydalı bakterilerin dengesini bozmaktadır. Bağırsaklar adeta '2. Beyin' olup bağırsakların bozulması tüm vücut sağlığını bozmaktadır.
6. Her insan küçük bir alemidir. İnsanların mizaçları ve hemostazları (denge) birbirinden farklı olup olabildiğince kişiye özgü tedaviler sunulmalıdır.
7. Oruç; insana en mühim ilaç nev'inden maddî ve manevî bir perhizdir. Oruç ve açlıkla dokular yenilenerek, bağışıklık sistemi güçlenmektedir. Bu sayede vücut, toksinlerden, mikroplardan ve artık maddelerden (otofaji, apopitoz) temizlenmek suretiyle sağlıklı olacaktır.
8. Sağlıklı olmak ruh, beden ve sosyal yönden tam bir iyilik halidir. Materyalist fen ve felsefeden gelen bakış açısı, ruhu aç bırakarak ruh ve beden sağlığını bozmaktadır. Bundan dolayı sebebi belirlenemeyen beden hastalıkları ortaya çıkmaktadır. Tedavisi imanî bir bakış açısı ile mümkündür.
9. Bediüzzaman "göz, kalbin ayinesidir" demektedir. Günümüzde kalp hastalığı başta olmak üzere birçok hastalık gözden teşhis edilebilmektedir.
10. Sözü'n güzelliği kısalığındadır. Yediğin vakit az ye. Yedikten sonra dört beş saat kadar daha yeme. Şifa hazımdadır.
11. Bir mikrop ki ciğerleri dışlıyor.
Kanımızla kendisini besliyor
Temiz yurdu telvis edip pisliyor
Ey bir eczahane-i rahmet-i âlem Risale-i Nur.

3. MASA

Risale-i Nur ve Hekimlik

Katılımcılar:

- Prof. Dr. Sedat Koçak (Oturum Bşk)
- Dr. Aytekin Coşkun (Sekreter)
- Prof. Dr. Ömer Önbaş
- Prof. Dr. İlker Çamkerten
- Dr. Senai Demirci
- Dr. Ramazan Danışman
- Dr. Celal Ayrıl
- Dr. Mehmet Tayip Aslan
- Dr. Mustafa Gönüllü
- Dr. Muhammed Yasin Özer

*İnsan bedeni
Cenab-ı Hakk'ın
antika bir sanatı
ve kudsi bir
yapıdır. Kainatın
küçük bir
numunesidir.*

1. “Mevcudat içinde en kıymetli hayattır. Hayat, kâinatın ruhu, nuru, mayesi, esası, neticesi, hülasasıdır.” Bu hayatın bütün kıymeti ve ehemmiyeti ebedî bir hayatın çekirdeği olmasıdır. Madem hayat bu kadar kıymetlidir, ona hizmet etmek en kıymetli vazifedir.
2. Risale-i Nur'a göre hayata hizmetin en kıymetlisi, fani hayatta baki hayatı netice verecek şekilde çalışmaktır. Hekim insanlığın maddî ve manevî hastalıklarına Kur'an eczanesinden reçeteler sunar. Bu anlayışla görev yapan fertler de manevî bir hekim kimliği taşır.
3. Tıp bir fendir, hem bir sanattır. Her ilmin bir kemali olduğu gibi tıbbın da nihayeti ve hakikati Şafi ismine dayanır. Hekim, kendisini Şafi isminin tecellisine vesile kabul etmeli, şifa dağıtan bir konumda görmemeli, tesir ve şifayı Cenab-ı Hakk'tan bilmelidir.
4. Def-i şer, celb-i nef'a rasihtir kaidesinde, tıbbın esası koruyucu hekimliktir ve hastalıklar gelmeden tedbir almaktır. Peygamberimizin (sav) sünnet-i seniyyesi, insanlığın maddî ve manevî hastalıklarından korunması için en güzel ve güncel rehberdir. Modern tıbbın koruyucu hekimlikte geldiği nokta, 1400 senelik bu uygulamaların hakikatini tasdik etmektedir. Hekimler bu güncel rehberden haberdar olmalı ve uygulamalarında yer vermelidirler.
5. Hekim, insanda akıl, kalp, ruh, beden ve diğer latifelerin bütünlük içinde bir şahs-ı manevî oluşturduğunu bilmeli ve bütüncül yaklaşım olan “tevhidi bakış” açısına sahip olmalı ve bunu meşveret ve şura ile sağlamalıdır.
6. İnsan bedeni Cenab-ı Hakk'ın antika bir sanatı ve kudsi bir yapıdır. Kainatın küçük bir numunesidir. Hekim şefkat ve sanatı ile hastalıklara ve hastaya yaklaşmalı, bedene karşı hürmetkar olmalı, muhatabına göre sanatını icra etmelidir. Mahremiyet ve gizlilik ise, akli, kalbi ve vicdani bir duygu olarak hasta-hekim ilişkisinin esasını teşkil etmelidir.
7. Günümüzde gittikçe artan otoimmün hastalıklar, vücut savunma sisteminin kendi dokusunu tahrip etmesidir. Bu durumun sosyal hayattaki karşılığı, toplumda tenkit ve gıybetin yaygınlaşmasıdır. Bu ise toplum bütünlüğü ve biz olma bilincinin temelleri olan uhuvvet ve kardeşliği bozmaktadır.
8. Uhuvveti korumanın yöntemi, vücuttaki kompanzasyon (telafi) sistemi örneği gibi “Nasıl insanın bir eli diğer eline rekabet etmez, bir gözü diğer gözünü tenkit etmez, dili kulağına itiraz etmez, kalp ruhun ayıbını görmez, belki birbirinin noksanını ikmal eder, kusurunu örter, ihtiyacına yardım eder, vazifesine muavenet eder.” düsturu ile hareket etmek ve bunu sosyal hayata tatbik etmektir.
9. Risale-i Nur vücuda sıhhattır. Kuvve-i akliye, kuvve-i gadabiye ve kuvve-i şehevîyenin orta yolunu her daim tavsiye eder. İfrat ve tefritten uzak tutarak maraz ve hastalıkların bünyeye yerleşmesinin önüne geçer. Sıhhat ve istikamet üzere bir ömrü temin eder.

4. MASA

İman Hakikatleri ve Tıp

Katılımcılar:

- Prof. Dr. Hüdai İpek (Oturum Bşk)
- Doç. Dr. Hakan Murat Aslan (Sekreter)
- Prof. Dr. Emrullah Sağun
- Prof. Dr. İlker Çamkerten
- Prof. Dr. Abdurrahman Kılıç
- Doç. Dr. Hasan Baki Altınsoy
- Dr. Cafer Kaysıcı
- Dr. Ragıp Doğan
- Dr. Mustafa Yavuz
- Dr. Hüseyin Said Ulu
- Dr. Hasan Tollu
- Osman Erkut

*Yalnızlık
duygusunun
ilacı iman, dua ve
tevekküldür.*

1. İman, ebedi mutluluğu kazanmanın birinci yolu ve anahtarı olduğu gibi maddî ve manevî hastalıklara bir şifadır, bir ilaçtır. İman ilacının etkisi de farzları yerine getirmekle olur.
2. İmansızlık bir hastalıktır; İman ile ruh ve beden sağlığı birlikte korunur.
3. İman zafiyetinin tabii neticesi olan vehmî hastalıklar, korku ve şüphelerle ziyadeleşip, hakiki hastalıklara dönüşebilir.
4. İman zafiyeti israfa yol açar. İsrâf ise hastalıklara, korkulara ve şüphelere sebep olur. Vücudun idaresi iktisat ile temin edilir. İsrâf ise muvazenesizliği ve hastalıkları tevliid eder.
5. Şükür sağlık nimetini ziyadeleştirdiği gibi, şekva da hastalık musibetini arttırır.
6. Yalnızlık duygusunun ilacı iman, dua ve tevekküldür.
7. Mü'min için hastalıklar; insana aczini, zaafını hissettirdiğinden halis, riyasız, manevî bir ibadettir. İman nimeti ile hastalık da hoştur, ihtiyarlık da hoştur vefat da hoştur.
8. İnsandaki hastalık derecesindeki evham, merhametli hekimlerin tavsiyeleriyle kaybolur.
9. İstisna ve kural dışı manasında olan şüzuzat kanununa göre tıbben çaresi olmayan hastalıkların müdahalesiz iyileşmesi hekimleri hayrete düşürüyor. Öyle ise doktor da hasta da ümitsiz olmamalıdır.
10. "Hastalık yok hasta var" denilir, zira her hasta özeldir. Sırr-ı ehadiyet ile hususi lütuf her zaman mümkündür.
11. Tıp ilmi, insanda tecelli eden Şafi, Hakim, Rahman, Rahim gibi Esmâ-i Hüsnâ'nın görünmesine vesiledir.
12. İnsanın gözündeki gaffet ve dalalet perdesini kaldıracak göz hekimi, ancak Kur'an-ı Hakim'dir.

5. MASA

Risale-i Nur ve Yaradılış

Katılımcılar:

- Prof. Dr. Hüseyin Uzun (Oturum Bşk)
- Mustafa Akça (Sekreter)
- Prof. Dr. İdris Mehmetoğlu
- Doç. Dr. Ömer Seyfettin Sevinç
- Dr. İbrahim Feyyaz Naldemir
- Dr. Ömer Morgül
- Caner Kutlu
- Ahmet Dursun
- Abdullah Eraçıkbaş

*Risale-i Nur
dinsiz felsefenin
varlıkların
tesadüfen, kendi
kendine veya
tabiat tarafından
icat edildikleri
şeklindeki
hezeyanlarını
çürütür.*

1. İnsan ve kâinat yaratılmaktadır. Kâf-nun tezgâhı (Ol! emri), durmaksızın sürekli çalışmaktadır.
2. Yüce Allah'ın kendi cemal ve kemalini varlık aynasında görmek ve göstermek, kendini tanıtmak ve sevdirmek istemesi âlemlerin yaratılmasının sırrıdır.
3. Başta insan olmak üzere tüm canlı ve cansız mahlûkatın yaratılışında hiçbir şeyin gereksiz, lüzumsuz, maksatsız ve hikmetsiz olmaması; mutlak ilim, irade ve kudretiyle yaratan bir Zat'ın varlığını zorunlu kılar.
4. Tıp ilmi imanî tefekkür için bir vasıta ve yaratılış sırlarını gösterir, insanın yaratılışındaki ince sanatları tespit eder; Allah'ın (cc) büyüklüğünü idrak etmeye, "Ne güzel yaratılmıştır" demeye, her insanda hayranlık uyandıran hakikatleri görmeye davet eder.
5. Bütün canlıların en küçük parçası hücredir. Hücre cansız moleküllerden meydana gelmiş olduğu halde kendisi canlıdır. Cansız, akılsız, şuarsız moleküllerin bir araya gelerek canlılık kazanması Hayy olan Allah'tan (cc) başkasının eseri olamaz.
6. İnsan en geniş kabiliyetlerle donatılmış ve en güzel bir surette yaratılmıştır.
-Beni kim yarattı?
-Niçin yarattı?
-Bu dünyadaki vazifem nedir?
gibi zihnini meşgul eden sorulara tatmin edici cevapları Risale-i Nur eserlerinde bulabilir.
7. Risale-i Nur, insanın mahiyetindeki kıymetli maddî ve manevî cihazların sadece geçici dünya hayatını kazanmak için değil, ebedi bir saadet sarayının kapısını açmak için verilen birer anahtar olduğunu ispat eder.
8. Risale-i Nur dinsiz felsefenin varlıkların tesadüfen, kendi kendine veya tabiat tarafından icat edildikleri şeklindeki hezeyanlarını çürütür. Her şeyin Halık olan Allah (cc) tarafından yaratıldığını ispat eder.
9. Eğitim müfredatının, her şeyin Cenab-ı Hakk'ın birer sanat eseri olduğunu gösteren bir bakış açısıyla yeniden düzenlenmesi gerekir.
10. Risale-i Nur'un yaratılış hakikatine bakışı, bilim ve sanat dili de kulanılarak toplumun geneline aktarılmalıdır. Böylece gençliğin imanını tehdit eden ateizm veya deizm gibi manevî hastalıkların tedavisi mümkündür.
11. Bediüzzaman Said Nursi hazretlerinin ifadesiyle "Tesadüf, şirk ve tabiatın teşekkül eden fesat şebekesinin âlem-i İslam'dan nefiy ve ihracına, Risale-i Nurca verilen karar infaz edilmiştir."

6. MASA

Risale-i Nurda Kadın, Ruh ve Beden Sağlığı

Katılımcılar:

- Yasemin Yaşar (Oturum Bşk)
- Betül Doğruer (Sekreter)
- Dilek Yavuz
- Şeyma Coşkun
- Tuğba Azılı Işın
- Dolunay Coşkun
- Hatice Erkut
- Satı Kaya
- Sümeyye Yıldız
- Hanife Işık Işın

*İnsan ibadetle
kâinatın hikmet
çarklarına ayak
uydurarak, beden
ve ruh sağlığını
korumuş olacaktır.*

1. Risale-i Nur; evrensel bir gerçeklik olan ölümü, kişinin ruh sağlığı üzerinde olumlu etkileri olan bir terapi yöntemi olarak sunmuştur.
2. İnsan ibadetle kainatın hikmet çarklarına ayak uydurarak, beden ve ruh sağlığını korumuş olacaktır.
3. İbadetler; manevî yaralarımızın sebeplerinden olan ölüm, ayrılık, hastalık, musibet kavramlarına bakış açımızı değiştirmek suretiyle ruh sağlığını olumlu yönde etkiler.
4. İbadetler, kul ile yaratıcısı arasındaki bağı kuvvetlendirerek insanı yalnızlık zindanından kurtarır.
5. Aklın ızdırıp verici sorularından, sarhoşluk ve eğlenceye kaçma stratejileri ile kurtulma çabası anlık rahatlama sağlasa da uzun vadede kişinin yaşam alanını daraltır. Bunun için yaradılış hikmetlerine uygun bir yaşam rehberini takip etmek, huzur isteyen her bir insan için bir gerekliliktir.
6. Duyguların vasat mertebede tutulmadığı haller psikolojik hastalıkların başladığı noktadır.
7. Sınırsız ve sevgisiz büyüyen çocuklar, kendilerinden başka bir şeyi sevmemez ve sevgi duygusundan mahrum hale gelirler. Bediüzzaman asrımızdaki narsisizm salgınının panzehiri olarak enenin şiddetli bir terbiyeden geçmesi gerektiğini ifade etmiştir.
8. İsraf duyarlılık yitimine sebeptir. Oruç, kanaat, riyazet ve iktisat insanın nimete olan farkındalığını arttırır.
9. Tıbbın dar bir alana hapsediği hayat algısını doğum ve ölümün ötesine taşıyan Kur'an, tıp ilmini insanın kendisini daha yakından tanıyabilmesi için bir vesile kılmıştır.
10. Biyolojik ritim ile kainatın ritmi beraber işlediğinde huzur ve mutluluk ortaya çıkar. Kâinatın ahengine dahil olabilmek her meselede olduğu gibi uykuda da sünnet-i seniyyeye imtisal ile mümkündür.
11. İnsanın ruh dünyasını bütün teferruatıyla ele alan Bediüzzaman'ın her bir eseri bir terapi odası niteliğindedir.
12. Hekim şifanın vesilesi olduğu bilincinde olmalı, hasta da doktorun ve ilaçların hakiki tesir sahibi olmadığı şuuruyla şifayı Şafi-i Hakiki'den istemelidir.
13. Tıp, hikmetli bakışı yakaladığında, sadece zanaat olmakla kalmayıp sanata dönüşecektir.